

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Біолого-технологічний факультет

**Кафедра ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»
ПРИСВЯЧЕНІ 81-й РІЧНИЦІ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ
ШКОЛИ УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ,
КАВАЛЕРА ОРДЕНІВ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ ТА
СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА**

ВІТАЛІЯ ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

**23 вересня 2021 року
м. Херсон**

Відповідальні за випуск:

ПАПАКІНА Н. С. - кандидат с.-г. наук., доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка.

КРИВИЙ В. В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Адреса редколегії: м. Херсон, вул. Стрітенська, 23
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Біолого-технологічний факультет
Головний корпус, аудиторії 35, 70, 90, 107

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку тваринництва України в умовах Євроінтеграції, матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 вересня 2021 р. - Херсон, - С.- 372.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні підходи до селекції сільськогосподарських тварин та технології виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечення безпеки середовища та якості отриманої продукції рослинного та тваринного походження, особливості економічного зростання галузі. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. За результатами роботи конференції буде видано електронний збірник наукових публікацій, який буде розміщено на офіційному сайті Херсонського державного аграрно-економічного університету (www.ksau.kherson.ua) протягом місяця з дня проведення заходу.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

***Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

КИРИЛОВ Ю. Є. - ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. екон. наук, професор, голова програмно-організаційного комітету;
ГРАНОВСЬКА В. Г. - перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р екон. наук, професор.

АВЕРЧЕВ О. В. - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук, професор;

БАЛАБАНОВА І. О. – канд., с.-г. наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету;

ПЕЛИХ В. Г. – д-р., с.-г. наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НААН, завідувач кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції;

ПЕЛИХ Н. Л. - канд., с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В. П. Коваленка;

ВЕДМЕДЕНКО О. В. - канд. с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

НОВІКОВА Н. В. - канд. с.-г. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри інженерії харчового виробництва;

ПАПАКІНА Н. С. - канд. с.-г. наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка;

КРИВИЙ В. В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програма конференції:

Кейс 1. Сучасні особливості селекції, розведення, ветеринарії та гігієни тварин з урахуванням впливу кліматичних та антропогенних чинників

Кейс 2. Сучасні технології утримання, годівлі і підвищення біології продуктивності тварин

Кейс 3. Сучасні аспекти якості, безпечності переробки продукції тваринництва та рослинництва

Кейс 4. Тенденції розвитку виробництва продукції тваринництва і рослинництва для харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи

Кейс 5. Комерціалізація галузі тваринництва

© Колектив авторів Херсонського державного аграрно-економічного університету, 2021

За індексом напруги росту контрольна група поступається дослідним. На нашу думку, така відмінність пов'язана з різницею живої маси на час відлучення і перевагою чистопорідних тварин над помісними в перші місяці вирощування. Тобто, помісні тварини в перші місяці онтогенезу мають меншу інтенсивність росту, що компенсується у наступні періоди вирощування, тому що на час бонітування достовірну різницю з лінією 100 мали лише баранці лінії 7.1, які характеризуються меншою інтенсивністю росту за всіма показниками.

УДК: 636.4.082.26

М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ У СХРЕЩУВАННІ

Пелих В. Г., академік НААН, професор кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції, доктор с.-г. наук
Херсонський державний аграрно-економічний університет

З метою збільшення виробництва високоякісної свинини проводять дослідження різних варіантів схрещування та гібридизації з максимальним використанням високопродуктивних м'ясних порід свиней. Значне підвищення відгодівельних і м'ясних ознак у помісного молодняка забезпечує використання свиней порід ландрас, дюрок і п'єтрен, особливо у схрещуванні з генотипами аналогічного напрямку продуктивності.

На сучасному етапі селекційної роботи у свинарстві ведеться пошук найбільш ефективних варіантів поєднання порід свиней, що давали б змогу підвищити їх продуктивні якості. Більш детального вивчення потребує питання використання у даному процесі зарубіжних порід.

Для дослідження використовувалися чистопорідні свині ♀ВБ×♂ВБ – контроль та помісні тварини двох варіантів схрещування ♀(ВБ×Л)х♂(Д×П♀) і ♀(ВБ×Л)х♂(П×Д). Забійні та м'ясо-сальні якості

оцінювали за загальноприйнятими методиками. Для проведення фізико-хімічних досліджень м'язевої тканини відбирали проби з найдовшого м'яза спини між 9...12 грудними хребцями.

Результати контрольного забою свиней свідчать про найвищий забійний вихід у свиней групи ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) (73,77 %), що перевищували контрольну групу великої білої породи на +3,60 % та групу ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) на +0,83%.

Свині групи ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) перевищували чистопорідних тварин та тварин генотипу ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) за площею «м'язевого вічка» на +11,25 см² (P<0,001) і +0,6 см² відповідно та за масою задньої третини напівтуші на +1,80 кг (P<0,05) і +0,45 кг. Встановлена найнижча товщина шпик у свиней поєднання ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) (15,75 мм), що вірогідно була меншою за контрольну групу на -6,5 мм і за поєднання ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) на -0,25 мм. Довжина туші свиней великої білої породи перевищувала аналогів групи ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) на +0,25 см, групи ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) на +2,25 см. Максимальним виходом м'яса характеризувалися свині поєднання ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) (65,48 %), що на +7,30 % перевершували тварин контрольної групи ♀ВБ×♂ВБ і на +1,22 % свиней поєднання ♀(Вб×Л)×♂(Д×П).

Найменший вміст сала був виявлений у свиней варіанту схрещування ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) (24,79 %), що менше від тварин контрольної групи на -5,76 % і за тварин групи ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) на -1,23 %.

Встановлено найвищий показник співвідношення м'яса до сала в групі ♀(Вб×Л)×♂(П×Д) (1:0,36).

Результати вивчення рівня розвитку внутрішніх органів свиней показали наявність деяких відмінностей чотирьохпородних помісей у порівнянні з чистопородними свинями великої білої породи.

Хоча вірогідної різниці між ними не виявлено, але маса печінки, нирок та серця була більшою у свиней дослідних груп ♀(Вб×Л)×♂(Д×П) і

♀(ВБ×Л)×♂(ПхД), які швидше досягли забійних кондицій, а вміст внутрішнього жиру у них виявився меншим, що пояснюється присутністю породи п'єтрен, яка не схильна до накопичення жирів. Отримані нами дані узгоджуються із роботами вчених, які відмітили кращий розвиток внутрішніх органів тварин у схрещуванні.

У дослідженнях, направлених на отримання туш з високою якістю м'яса і сала, встановлена перевага нащадків помісних кнурів ♀П×♂Д, якими покривали помісних маток ♀ВБ×♂Л.

Найвищими показниками вмісту сирого протеїну характеризувалися зразки м'яса, одержані від поєднання ♀(ВБ×Л)×♂(ПхД) (21,10 %), що на +0,6 % більше від контрольної групи. Схожі дані були отримані у дослідях Р.І. Шейко та ін., а також іноземних вчених Monin G. et al., які виявили більш високий вміст протеїну в м'ясі помісного молодняка з використанням спеціалізованих м'ясних порід. Таким чином, підтверджується тенденція швидкого росту свиней, отриманих у багатопородному схрещуванні.

Якісні показники м'яса поєднань свиней, що вивчалися, показують вплив генотипу на якість свинини, що підтверджує важливість підбору вихідних батьківських форм для більш повної реалізації потенціалу м'ясних ознак.

Використання помісних кнурів ♀П×♂Д у поєднанні із матками ♀ВБ×♂Л, є ефективним для отримання високих забійних та м'ясних якостей. М'ясо свиней даної групи було найбільш пісним.

Високий вміст загального білку у м'язевій тканині помісних свиней у чотирьохпородному схрещуванні (20,7 %...21,1%) свідчить про інтенсивність формування їх м'ясної продуктивності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пелих, В. Г., Чернишов, І. В., & Левченко, М. В. Використання селекційних індексів для оцінки відтворювальних якостей. *Рекомендовано до друку вченою радою факультету ТВППТСБ*

Миколаївського національного аграрного університету Протокол № 3 від 27.11. 2017 р. Свідоцтво № 53 від 26.01. 2017 р.), 43.

2. Пелих, В. Г., & Ушакова, С. В. (2016). Ефект поєднаності помісних батьківських пар на підвищення продуктивності свиней.

3. Чернишов, І. В., Левченко, М. В., Мазуркевич, І. С., & Чернышев, И. В. (2016). Стан і потенціал розвитку органічного свинарства України.

4. Пелих, В. Г., & Ушакова, С. В. (2016). Динаміка росту молодняку свиней різних генотипів. *Науково-технічний бюлетень*, (115), 169-175.

УДК 636.3

СУЧАСНИЙ СТАН ВІВЧАРСТВА

Постова П. А., здобувач початкового (короткого) циклу вищої освіти другого року навчання

Корбич Н.М., кандидат с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Сучасний стан вівчарства України можна характеризувати, як кризовий. Основною ознакою кризи є перманентне скорочення чисельності поголів'я в сільськогосподарських підприємствах, яке станом на 01.01.2018 року становило 178,1 тис. гол., або 25,0% від їх загальної кількості в Україні. Тому основні обсяги виробництва продукції вівчарства зосереджено в особистих селянських господарствах, що не дає можливості технологічно забезпечити високу її якість, впливати на збільшення валового виробництва, зниження її собівартості та реалізувати генетичний потенціал тварин.

Такий стан галузі пов'язаний з відсутністю економічної мотивації розвитку цього напряму сільськогосподарського виробництва, як у товарному, так і в племінному вівчарстві. У зв'язку зі зменшенням попиту на племінну продукцію стан суб'єктів племінної справи у вівчарстві з кожним роком погіршується. Не стали винятком і дослідні господарства

ЖИРОПОТУ	
Оскирко Т. О., Папакіна Н.С. РІСТ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ	50
Папакіна Н. С. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОЛОДНЯКУ РІЗНИХ ЛІНІЙ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКРУННОЇ ПОРОДИ	54
Пелих В. Г. М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ У СХРЕЩУВАННІ	58
Постова П. А., Корбич Н.М. СУЧАСНИЙ СТАН ВІВЧАРСТВА	61
Соболь О. М. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ БІОРІЗНОМАНІТТЯ КРУПНИХ КОТЯЧИХ EX SITU	63
Тацій О. В. ПРОДУКТИВНІ ОЗНАКИ СВИНЕЙ ПОРОДИ П'ЄТРЕН РІЗНОГО ГЕНЕАЛОГІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	70
Ушакова С. В. ІНДЕКСНА СЕЛЕКЦІЯ У СВИНАРСТВІ	74
Халак В. І. ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА ГЕНОМ РЕЦЕПТОРА МЕЛАНКОРТИНУ MC4R ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	77
Харламова Т. С. СЕЛЕКЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ У ТВАРИННИЦТВІ	82
Щербина О. В. ЗАПЛІДНЕННЯ СВИНЕЙ - ОСНОВА СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА В ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ СТРОНГ ІНВЕСТ	92
КЕЙС 2. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ, ГОДІВЛІ І ПІДВИЩЕННЯ БІОЛОГІЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ТВАРИН	
Danyliv Ivan PRODUCTIVITY FEATURES OF ROMANOV SHEEP IN KHERSON REGION CONDITIONS	96
Жулінська О. С., Яковчук В. С., Іванина О.П. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ СОМАТИЧНИХ КЛІТИН У МОЛОЦІ ОВЕЦЬ	101
Карпенко О. В., Баюра Б. М. ВПЛИВ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ ОСВІТЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЕЙ ЯЄЧНИХ КРОСІВ	105
Карпенко О. В., Любенко О. І. ВИРОЩУВАННЯ КАЧОК КРОСУ «STAR-53» В УМОВАХ ПРИСАДИБНИХ ТА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	108
Карпенко О. В., Фізяр Л. С. РОЛЬ ВІТАМІНО - БІЛКОВИХ ДОБАВОК В РАЦІОНАХ ГОДІВЛІ КУРЕЙ ЯЄЧНИХ КРОСІВ	113
Коваленко В. В., Ведмеденко О. В. ОПТИМАЛЬНІ ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОРІВ МОЛОЧНОГО НАПРЯМКУ ПРОДУКТИВНОСТІ	117